

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2015-05-29

Nitor®

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

NITOR AMMONIAK, 24.5% TEKNISK

Leverantörens produktnummer

203056, 203071

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Industriellt bruk
Laboratoriekemikalier
Värmeöverföringsmedium
Ytbehandling av trä

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

AB Alfort & Cronholm
Box 110 43
16111 BROMMA

Kontaktperson

Daniel Norén

Telefon

+46(8) 80 21 60

E-post

kundservice@nitor.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Frätande (Kategori 1B)

Specifik organototoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H314

Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

H335

Kan orsaka irritation i luftvägarna

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P261

Undvik att andas in ångor

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P310

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare

P501

Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsanläggning i enlighet med lokala föreskrifter

2.3 Andra faror

Produkten skall förses med barnsäker förslutning och kännbar varningsmärkning vid försäljning till allmänheten.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vätskeformig blandning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
AMMONIAK LÖSNING >50%		
CAS nr 1336-21-6 EG nr 215-647-6 Index nr 007-001-01-2	Skin Corr 1B, STOT SE 3resp, Aquatic Acute 1; H314, H335, H400	10 - 24,5%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b. Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Vid inandning

Skölj näsa och mun med rent vatten. Låt personen vila i frisk luft och kontakta sjukhus eller läkare om besvär kvarstår.

Vid andningsstillestånd, ge konstgjord andning.

Vid kontakt med ögonen

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Transportera omedelbart den skadade till sjukhus.

Viktigt! Skölj även under transporten till sjukhus (ögonläkare).

Vid hudkontakt

Spola med rikligt med vatten (nöddusch) och kontakta läkare.

Tag av nedstänkta kläder.

Vid förtäring

Skölj näsa, mun och svalg med vatten.

Framkalla EJ kräkning.

Drick genast ett par glas vatten eller mjölk.

Uppsök sjukhus omedelbart.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Frätskador kan uppstå.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Vid kontakt med läkare, se till att ha detta säkerhetsdatablad till hands.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Släckes med medel avsett för omgivande brand.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid brand kan hälsoskadliga eller i övrigt skadliga ämnen spridas.

Avger brännbara ångor som kan bilda explosiv blandning med luft.

Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet. Släckvatten omhändertas enligt gällande föreskrifter.

Produkten är inte brandfarlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brandsläckning använd heltäckande klädsel som skyddar mot frätande ämnen.

Vid brand använd friskluftsmask.

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

Kyl slutna behållare som exponerats för brand med vatten.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Sörj för god ventilation.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

Observera att spolvattnet kan vara frätande.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller avlopp.

Kontakta berörda myndigheter vid oavsiktliga utsläpp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex vermikulit, samla ihop materialet och skicka det för avfallshantering.

För avfallshantering se avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Undvik spill och inandning, samt kontakt med hud och ögon.

Observera risken för frätskador.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Sedvanliga försiktighetsåtgärder vid hantering av kemikalier skall iakttas.

Förvaras som frätande vara.

Förvaras i väl ventilerat utrymme.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras torrt och svalt (frostfritt, men ej över 30°C).

Hanteras i lokal med god ventilation.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Förvaras ej i närheten av syror.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

Samtliga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagsstiftning.

Använd skyddsglasögon, korgglasögon eller visir.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.

Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skåreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.

Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

Friskluftsmask kan behövas.

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: färglös
b) Lukt	Starkt irriterande ammoniakaliskt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	13
e) Smältpunkt/frys punkt	-53 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	39 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	Ej tillämpligt
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Nedre explosionsgräns 15% Övre explosionsgräns 28%
k) Ångtryck	4,70kPa
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	0,9 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Blandbar
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	1.3 mPa.s
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Reagerar kraftigt med starka syror.

Reagerar häftigt eller explosivt med vissa oxidationsmedel.

Kan bilda explosiva föreningar med kvicksilver och silver.

Kan bilda mycket giftiga gaser med blekmedel.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Skydda mot värme och direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med syror.

Undvik kontakt med lättmetall, koppar, zink.

Undvik kontakt med halogener.

Undvik kontakt med organiska kemikalier.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Nitrösa gaser (NOx).

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller specifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess frätande egenskaper.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Risk för lungödem.

Toxicitet vid upprepad dosering

Såvitt vi vet har inga kroniska effekter rapporterats för denna produkt.

Cancerframkallande egenskaper

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

CMR-effekter

Mutagens eller reproduktionstoxiska effekter har inte rapporterats för detta ämne.

Sensibilisering

Inga överkänslighetsreaktioner har rapporterats för ämnena i denna blandning.

Frätande och irriterande effekter

Produkten är frätande. Hudskada kan uppkomma inom mindre än en minut, ögonskada inom sekunder.

Irritation i mun, svalg och/eller andningsorgan kan uppstå vid inandning eller förtäring.

Synergism och antagonism

Ingen information finns tillgänglig.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Såvitt vi vet påverkar denna produkt inte omdömet i avsedd användning.

Relevanta toxikologiska egenskaper

AMMONIAK LÖSNING >50%

LD50 kanin (Dermalt) 24h = 46,4 mg/kg

LD50 råtta (Oralt) 24h = 350 mg/kg oral

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

AMMONIAK LÖSNING >50%

LC50 elritsa (*Pimephales promelas*) 96h = 8,2 mg/l

EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 96 h = 0,101 mg/l

LC50 Fisk 96h = 0,89 mg/l

EC50 Vattenloppa (*Daphnia pulex*) 48h = 0,66 mg/l

Produkten ska inte märkas som miljöfarlig. Det är dock inte uteslutet att stora utsläpp, eller upprepade mindre utsläpp, kan ha en skadlig inverkan på miljön.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är lätt nedbrytbar i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller dess ingredienser ackumuleras troligen ej i naturen.

12.4 Rörligheten i jord

Måttlig till hög rörlighet i mark.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Produkten är alkalisk och kan höja pH-värdet lokalt vid utsläpp till vatten.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Klassificering enligt 2008/98

Rekommenderad avfallskod: 06 02 03 Ammoniumhydroxid.

Återvinning av produkten

Ej angivet

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

2672

14.2 Officiell transportbenämning

AMMONIAKLÖSNING

14.3 Faroklass för transport

Klass

8: Frätande ämnen

Klassificeringskod (ADR/RID)

C5: Frätande ämnen utan sekundärfara, Basiska ämnen: Basiska ämnen

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

<i>No phys haz</i>	Ej åsatt fysikalisk fara
Skin Corr 1B	Frätande (Kategori 1B)
STOT SE 3resp	Specifik organotoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)
Aquatic Acute 1	Mycket giftigt för vattenlevande organismer (Kategori Akut 1)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Skin Corr 1B

På grundval av resultaten från djurförsöken klassificeras ämnet som frätande, underkategori 1B enligt 1272/2008 Bilaga I), dvs det orsakar synlig nekros genom epidermis och ned till dermis, hos minst 1 av 3 försöksdjur vid exponering av mer än 3 minuter men inte mer än 1 timme vid en observationstid på 14 dagar. Typiska skador som orsakas av frätande ämnen är sår, blödningar och blodiga sårskorpor. I slutet av observationsperioden på 14 dagar uppkommer också en missfärgning av huden på grund av blekning, partier med håravfall och ärr

STOT SE 3resp

Övergående effekter på målorganen: Luftvägsirritation. I fråga om vissa effekter på målorganen uppfyller ämnet inte alltid kriterierna för att klassificeras i kategori 1 eller 2. Det gäller effekter som påverkar människans funktion kortvarigt och övergående efter exponeringen och som utan att ge några signifikanta kvarstående effekter

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: E; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2015-05-29.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- AFS 2011:18 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2008/98 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon
- H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna
- H400 Mycket giftigt för vattenlevande organismer

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.